Al en Ethiek

Lesplan voor Voortgezet Onderwijs (HAVO/VWO 4-6) - Maatschappijleer

Duur: 2 lesuren (100 minuten)

Omschrijving

Deze les behandelt de ethische aspecten van kunstmatige intelligentie en de impact ervan op de samenleving. Leerlingen onderzoeken verschillende ethische dilemma's rond AI, vormen hun eigen mening en nemen deel aan een gestructureerd debat over AI-gerelateerde kwesties.

Leerdoelen

Na deze les kunnen leerlingen:

- Verschillende ethische kwesties rond AI identificeren en uitleggen
- Argumenten voor verschillende standpunten formuleren en onderbouwen
- Kritisch nadenken over de impact van AI op individuen en de samenleving
- Een gebalanceerde mening vormen over Al-gerelateerde ethische dilemma's

Benodigde materialen

- Casuskaarten met Al-ethiek dilemma's (bijgevoegd)
- Debatformulier voor leerlingen (bijgevoegd)
- Toegang tot internet voor onderzoek
- Optioneel: projector voor het tonen van korte video's

Lesopbouw

1. Introductie (15 minuten)

- Start met een korte video over Al-ethiek (bijv. "Al Ethics: The Trolley Problem")
- Klassikale discussie: Wat zijn ethische dilemma's? Waarom zijn ze belangrijk bij Al?
- Introduceer de belangrijkste ethische principes: eerlijkheid, transparantie, privacy, autonomie

2. Casusanalyse in groepen (25 minuten)

- Verdeel de klas in groepen van 3-4 leerlingen
- Elke groep krijgt een casuskaart met een Al-ethisch dilemma, zoals:
 - * Gezichtsherkenning door de overheid
 - * Al-beslissingen in de gezondheidszorg
 - * Algoritmes die bepalen wie een lening krijgt
 - * Autonome wapensystemen
- Leerlingen analyseren de casus aan de hand van de volgende vragen:
 - * Welke ethische principes zijn hier in het geding?
 - * Wie zijn de belanghebbenden en wat zijn hun belangen?
 - * Welke voor- en nadelen heeft deze Al-toepassing?

3. Voorbereiding debat (20 minuten)

- Verdeel elke groep in twee subgroepen: voor en tegen
- Laat leerlingen argumenten voorbereiden voor hun toegewezen standpunt
- Ze vullen het debatformulier in met:
 - * Hoofdargumenten (minimaal 3)
 - * Ondersteunend bewijs/voorbeelden
 - * Anticipatie op tegenargumenten

4. Debat (30 minuten)

- Organiseer mini-debatten per casus (ongeveer 7-8 minuten per debat)